

Kaina 20 centų

Skautų Aidas

Mėnesinis Skautų literatūros laikraštis,
leidžiamas Šiauliuose.

Redakcijos ir administracijos adresas: ŠIAULIAI, Gubernijos g-vė 2.

Prenumeratos kaina:

6 mėn. . . . . 1 litas
3 mėn. . . . . — 50 cent.

Skelbimų Kaina:

Petito eilutei . . . 0 centų

I metai.

Šiauliai, 1923 m. gegužio 15 d.

3 Nr.

Pavasario aidai.

Pavasaris...

Balsiai praskambėjo pirmieji linksmūs pavasario varpo aidai. Visiems jie suskambo aiškūs ir malonūs, visi džjaugėsi užgirde malonius pavasario balsus...

O aidai vis plaukė po plačias lygumas, tamsias nepereinamas girias, upes kaskart labiau pabudindami užmigusią gamtą, jos gyvūnus augalus.

Ir kėlėsi gamta it koks atgimimo angelas ir subruzdavo visomis savo padarynėmis.

Apkaustytas lediniais pančiais upelis neištvėrė daugiau besiklausydamas tų aidų ir ardė savo kietą krūtinę su užesiu ir trenksmu blaškydamas nuo savęs suledėjusias uolas...

Nebeiškentė ir aprengotji baltais rūbais žemelė ir vos užgirdusi pavasario balsus, vijo tą pasenusį, tiek laiko slėgusį ją—sniegą. Visur prapliupo vanduo ir jau kur nekur matėsi plyšiai numetusieji žiemos surakintus pančius. Suūžė ir galingas tamsus miškas, išbūdęs iš letarginio miego ir dabar paprašė vėjelio, kad tasai nupustytų dar likusias ant jo šakų žiemos liekanas. Išpildžius vėje-

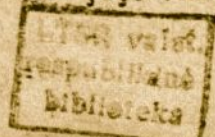
liui jo prašymą, dabar stovėjo rimtas, žiūrėdamas į tą perversmę ir atgimimą. Ir jis buvo linksmas dvasioj taip pat kaip ir kiti gyvūnai ir tik jo rimta išvaizda neleido taip linksmi džjaugtis, kaip jauni berželiai, išgirde pavasario balsus, prie mažiausio vėjelio pūstelėjimo linksmi šnekučiavosi...

Ir tik retkarčiais paūž, padėjuos, lyg prisiminęs anuos mūsų tėvynės laikus ir vėl nutils nusiramins...

Štai pasirodė augštai padangėse vytu rėlis ir pakilęs užvedė savo paprastą, nemalonią dainelę.

Ir taip kėlėsi visa gamta. Subruzdavo, sukruoto dirbti kas gyvas...

Skautai! Juk mes žinome reikšmę ryšio ant mūsų ženklų—lelijos. Juk mes esame gamtos draugai, gamtos broliai! Mes turime stebėti tą viską kas darosi gamtoje, kas atgimsta ir kas miršta. Juk mes einame gyvenime lygiagrečiai su gamta ir turime už tai stebėti joje visus jos įvykius ir apsiereiskimus.

Tad budėkime, draugai, netik gyvenimo dalykuose, bet ir laike kuris bėga pro mus, o daugelis iš mūsų jo nepastebi!

Juk metuose yra vienas pavasaris, viena vasara, o ne du pavasariu dvi vasari. Taigi gamtos laikas bėga ir mus nelauks. Tat sukruškime, kad nepavėluotume, Pažinę plačiau gamtą, darydami iškylas už miesto, pasivaikščiojimus, ekskursijas, žvalginėjimus

gamtos gyvių ir t. t. O tikiuos ir esu užtikrintas, kad jei išeitumėt gamton ir rimtom akim pažvelgtumėt į ją, tai apturėtumėt nepaprastą malonų įspūdį ir kartu ilgus atminimus.

O neužmiškime kas mes esame!? Budėk!

Lapinas.

ŠIAULIAI.

1923 m. V - 4 d.

IV, V ir VI skautų įsakymai.

Jausmų kultūra.

Visų pirmiausia skautas privalo prašalinti blogus jausmus. Iš jų bailumas jam labai daug kenkia, todėl jis privalo visur kovoti su juo. Skauto žodyne neprivalo būti žodžiai „daleiskim“, „jei“, „bet“, „aš negaliu“, „aš nieko nemoku dirbti“ ir t. t., bet jis jaukiai turi vartoti žodžius: „aš noriu ir aš galiu“. Be to jaunuolis vengia pats kalbėti ir klausyti kitų blogai kalbančių apie moteris, nes jis visas moteris gerbia taip pat, kaip savo seserį ir motiną. Tuos ir visus kitus blogus jausmus skautas turi pakeisti gerais jausmais. Visų pirmiausia jis turi karštai mylėti savo tėvą ir motiną. Taipgi jis turi mylėti tėvynę ir visus žmones. Be to, kas buvo virš pasakyta, dėl sušvelninimo jausmų kiekvienas iš skautų privalo mokėti skambinti bent ant vieno muzikos instrumento.

Proto kultūra.

Proto išlavinimui skautas privalo atlikti gerai mokyklos darbus, skaityti literatūrą ir tirinėti patį gyvenimą.

Atliekant bent kokį darbą, reikia sukonzentruoti visas savo mintis tik į jį.

Dėl aiškumo privesime žodžius lordo Česterfildo apie darbą. Jis sako: „Visuomet jums užteks laiko per dieną, dirbant vieną darbą, bet neužteks metų, jei dirbsite du darbu drauge. Tokiu būdu skautas lengvai

atliks bet kokį darbą, jei sukonzentruos į jį savo klusnumą ir protą. Prie to reikia dar pažymėti, kad dirbti ilgai taipgi negalima, nes reikia duoti protui poilsio. Patarinama prieš valgymą, einant gulti ir po pietų 1 valandą nevalginti proto sunkiu darbu.

Valios kultūra.

Norint būti kultūringu, skautas turi įgyti stiprią ir patvarią valią. Bet valią pagimdo tik noras. Geresniam valios apibrėžimui, mes paimsime Edvardo, Bilso valios palyginamą. Jis lygino norą prie ugnies, šviesiai degančios netoli vandens, o vandenį prie proto. Be ugnies—noro protas ir pasilieka vandeniui, bet kaip tik ugnis išildo vandenį, tai jis pavirsta į garą, kuris suteikia mašinos ratams judėjimą. Tas prilyginimas ugnies prie proto yra tikslus. Noras-ugnis, turėdamas įtaką į protą—vandenį paverčia jį į valią-garą, kuri įvykdo mūsų planus. Visomis jėgomis palaikykite ugnį-norą. Tegu jis šviesiai žiba ir būkite isitikinė, kad noras pagimdys jūmyse valią, kuri išpildys visus jūsų gyvenimo uždavinius.

Tat pasakius, pas mus iškyla klausimas: kaip skautas gali išsidirbti tą patvarią valią? Į tą klausimą pasistengiau jūm trumpai atsakyti. Skautas, norįs įgyti patvarią valią, turi išvartyti iš savęs mažiausiai blogus įpročius ir pradėti darbą nuo mažmožių. Taip, jis turi visus savo daiktus sudėti tvarkoje.

Kepurę ant kablio, knygas ant lentynos ir t. t. Paskui jis turi išmokti valdyti savo kūną ir dvasią. Kad susipažinus geriau su susivaldymu kūno ir dvasios, patartina kiekvienam jaunuoliui perskaityti prof. Förstero knygą: „jaunuomenės auklėjimas“ Čia del vietos stokos galima pateikti tik Förstero susivaldymo pleną:

a) kūno valdymas.

1. Valdymas narių (gimnastiką, tiesus sėdėjimas ir t. t.)
2. Valdymas kūno skausmų, ligų (nervingumas).
3. Valdymas kūno reikalavimų (alkis, troškulis, geidulis ir t. t.)

b) Dvasios jėgų ir stovio valdymas

1. Pasijos (neapykanta, pyktis, meilė, kerštas, sporto ir rungtynių manija).
2. Jausmai (antipatija, pavydas, klaidingas gailestingumas).
3. Erzinimai (noras juoktis, noras plepėti).
4. atkaklumas.

Be to kas buvo jau virš kalbėta, norint stiprią valią išsidirbti, reikia laikytis sekančio Gobio patarimo: „niekuomet nepalikti nebaigus pradėtojo darbo, tiksliai laikytis duotojo žodžio, neatsižvelgiant į kliūčių sunkumą, punktualiai keltis paskirtą valandą ir niekuomet „neilsėtis“ po „sunkaus“ miego, kaip tai daug kas daro, bet atėjus paskirtai valandai reikia tuč tuojaus keltis, nors dar ir labai norėtus lovoj pasivartyti. Toliau sistematingas masažas, šaltu vandeniu trinimasis ir mazgojimasis yra sekminga priemonė valios stiprumui įgyti. Be to valios sustiprinimui rekomenduojama vengti rafinuotą valgymą ir kosmetikos, dėvėti drabužius ko paprasčiausius (bet estetingus), laikas nuo laiko naudinga biškį „pasimarint“ badu t. y. apleisti „pietus“, o dar geriau vakarienę, (nes prieš miego neprivalgyt yra kūnui naudinga), gavus laišką, neplėšt jo tuojaus, bet palaikyti kišenėje keletą valandų, ir tik tuomet perplėšt (? Red) ir t. p. bendrai imant norint turėti stiprią ir patvarią valią, reikia kuo tankiausiai atsakyti sau tai, ko labiausiai norima; ir griežtai vengti kūninės lukrijos (prabangos) ir perdidelio komforto, nes tai lepiną žmogų, o išlepintam žmogui sunku turėti stiprią valią“.

Baigdamas šį straipsnelį kviečiu draugus skautus į darbą ir įnešu pastabą, kad

sekti nurodytomis taisyklėmis, nėra lengvas dalykas, nes reikia daug pasiaukavimo, pasiryžimo ir valios stiprybės, tačiau, prie gerų norų, viskas pasiekama.

B.

Pasiryžimas.

(Apysakaitė iš skautų veikimo).

Vėlyvas vakaras.

Leonas jau baigė rašyti savo dienyną, kaip staiga kažkas subrazdėjo prie jo kambario lango. Jis pasiklausė...

Ištiesų palangėj kažkas krapštėsi. Nieko nelaukdamas, užsimetęs savo švarką ir užsidėjęs skrybėlę, išėjo laukan. Tačiau lauke nieko nebuvo: visur ramu. Apskritaveidis mėnuo aiškiai švietė ir lyg juokėsi savo gudria šypsena iš prigautojo Leono.

Nusispiovęs Leonas grįžo atgal į kambarį ir sėdo baigti rašyti dienyną.

Bet vos suspėjo prirašyti pirmąjį puslapį, kaip staiga vėl kažkas subrazdėjo, bet jau apie priesienio duris.

Leonas pasiklausė. Priesieny apie duris tikrai brazdėjo.

Čia buvo jau ne juokai. Matomai kažkas veržėsi į vidų.

Užgesinęs šviesą, Leonas atsistojo ir tyliai ant pirštų galų priėjo prie durų. Nė jokio balso nebuvo girdėti šnekant ir tiktai lyg kad būtų mėginama atidaryti duris.

Kadangi visi namiškiai buvo sugulę, Leonas nenorėjo sukelti visą namą ant kojų, o gudrumu sumanė likviduoti piktadarių užmanymą, nes mažiausio abejojimo negalėjo būti, kad tai ne piktadariai. Taip bestovint ir besiklausant brazdėjimo, Leonui prisiminė baisūs praeitę dienų nuotikiai.

Šiurpuliai perėjo jam per visą kūną. Jis atsiminė tas verkiančias ir draskančias sau plaukus moteris, kurios paliko be skatiko ir su nužudytais kūdikiais...

Paskui prisiminė jam praeitos savaitės gaisras, liepsnojantis rūmas... Tai vis piktadarių darbai... Jų rankos suteptos nekalčių kūdikių krauju... O vėliau jie kitus apiplėšdami ir patys negalėdami pasprukti padega namus, žudo žmones... ardo šeimynų gyvenimą, plėšia apylinkėjų gyvenančius vasarnamiuose gyventojus...

Ir taip vienas po kito tie žiaurumo paveikslai pralėkė pro akis, besiklausančiam Leonui.

Jame kilo be galo didelė neapykanta prieš tuos, kurie laisvai, sauvaliai drįsta ardyti ramų žmonijos gyvenimą ir plėšti žmonių prakaitu uždirbtus skatikus.

Galvoje kilo jam mintys.

— Užteks jiems. Arba mes, arba jie!

— Gyvybė už gyvybę!

Ir patyloms tai taręs, griežtu žingsniu pasisuko ir įbėgo į savo kambarį.

Įbėgęs į kambarį, skubiai susirinko sau reikalingų daiktų: prie diržo prisirišo virvės pluoštą, prisisegė lemputę, pasiėmęs lazda į rankas ir taip pasirengęs žengė prie priemiesio durų. Atsidaręs jas manė susitiksiąs su piktadariais, bet atbulai, jo nusistebėjimui, prie durų nieko nebuvo. Už tatai negaišindamas laiko, nubėgo nuo laiptų ir atsidūręs sode, iš visų jėgų sušuko:

— A tai jūs čia?! Na palukėkit!

Tai šūktelėjęs, tuojau šoko į artimą krūmą ir laukė kas toliau bus...

Plėšikai matomai pabūgę ir manydami jog jiems šį vakarą nepasiseks išpildyti savo užmanymo, spruko pašaliais iš sodno miško link. Praėjus kelioms sekundėms, kuomet sode nieko nebliko, Leonas, pašokėjęs iš krūmų, pribėgo prie namo kertės ir užžiebęs lemputę atydžiai apžiūrėjo vos tik paliktas plėšikų pėdas.

— Na man tik to ir tereikia, — prašnibždėjo sau po nose ir tai taręs nubėgo artiman miškelin, kame naktimis stovėjo koki nors draugovės skiltis. Trumpai nupasakojęs viską, ir pasirinkęs sau keturius skautus, leidosi į baisią kelionę, į tokią kelionę, kurioj buvo galima laukti įvairių kliūčių ir net rizikuoti savo gyvybe. Skaitytojas gali puikiai sau įsivaizdinti, kokia galėjo būti kelionė ir koks likimas galėjo pasiekti tuos penkius berniukus. Bet vienok jie pasistatė sau—pirma padėti kitiems, o vėliau tiktai atsižvelgti į save. Taigi pasiekę pirmus pėdsakus, leidosi toliaus ieškoti reikalingųjų žymių plėšikų paliktų. Dėrbas buvo nelengvas. Vienur pėdos pasimesdavo, kitur prapuldavo jos tarp žolės ir tik atidžiai apieškojus, vėl buvo surandamos. Taip sekė jie plėšikų kelią, kol priėjo smiltyną. Čia jau tikrai sunku buvo surasti pėdsakas.

Begalė įvairių užgriautų duobelių ir išsimėčiusių žymių taip sunkino ieškojimą, jog ištiesų jokių būdu negalima buvo surasti reikalingų pėdų...

Taip po pusvalandžio bevaisio ieškojimo jie buvo jau nustoję vilties ir rengėsi keliauti namo nieko nepešę, kaip staiga, atsiskyręs nuo jų būrelio vienas skautas, uždusęs pribėgo prie Leono ir pranešė, kad pėdsakos rastos.

— Matomai plėšikai bebėgdami, — uždusęs tarė jis, — taisė savo revolverius. Iššautus šovinius išmesdami ir įdėdami naujus.

— Ant smėlio, — tęsė jis toliau, — eina ištisa eilė išmėtytų šovinių 20 žingsnių protarpiais ir eina iki pat kieta kelio. Suradę pėdsakus, atsargiu žingsniu, apsidairydami žengė toliau.

Už valandos mūsų skautai stovėjo prie upės kranto, kuri tekėjo 7 kil. nuo mūsų minimos vietos. Kelias buvo užkirstas. Toliau surasti pėdų nebuvo galima. Vanduo jokių pažymių nerodė, o be to dar buvo nuostabu tas, kad kitas krantas buvo maždaug 150 metrų aukščio, be galo status ir nė koku būdu negalima buvo į jį užlipti. Vienas buvo atsakymas, jog plėšikai sėdo į valtį ir nuplaukė.

Dabar sekti nebuvo galima ir reikėjo mąstyti kaip veikti toliau, nes laukti nebuvo prasmės. Aplinkui buvo žavėtina vakaro gamta, išėjęs iš po debesų mėnuo apybėrė sidabriniais spinduliais visą sumigusią žemę, ir lyg vėl šypsojosi iš jų, likusių-apgautais.

.....
Pasitarę skautai nutarė išsiskirsčiusiems apžvalgyti plačiau šios upės apylinkes ir apžiūrėti ar nebus kartais plėšikai kokios nors žymės palikę. Visi išsikirstė. Leonas paliko vienas.

Dabar jo užmanymui niekas negalėjo pagelbėti. Viskas buvo žuvę...

O kaip jis norėjo rasti tų plėšikų visas pėdas ir sugrąžinti gyventojams šventą ramybę. Ir dabar kuomet jie buvo beveik jo rankose ir juos pilnai galėjo, jeigu nenutvert, tai bent surast jų lizdą, o per savo nesumanumą visą pralošė. O kaip buvo jam tai griaudu! kaip nedavė jam ramumo sąžinė. Nuliūdes, paėmęs jis lazda, traukė pakraščiu. Mėnulis taip pat vis tebešvietė. Tyla

buvo nepaprasta. Tik kai kada ją pertraukdavo besirisdama per akmenėlius srovė ir vėl viskas nutildavo. Nepoilga Leonas pastebėjo tolumoje kažką juoduojančią. Pagreitinęs žingsnius jis priėjo prie išvilktos laivelio. Čia jau buvo kažkas panašaus į pradingusį pėdsaką. Žengė dar porą dešimčių žingsnių ir išvydęs nepaprastą reginį, smuko į čia pat stovintį krūmą. Sulaikęs kvėpavimą stengėsi įsižiūrėti. Anapus upės ant staigaus kranto koks 100 metrų nuo vandens paviršiaus mėnulio šviesoje juodavo urvas. Leonas tylėjo ir laukė kas bus toliau.

Staiga urvo angoj pasirodė juodu apsiaustu apsilikus žmogysta. Apsidairiusi apsiukui ir persitikrinusi, kad nieko nėra, pamažu ir tyliai nuleido virvinės kopečias iki vandens ir pamažu pradėjo jomis leisti žemėn.

Pasiekusi vandenį, žmogysta patraukė kažkokį išsikišusį juodą pagalią ir iš tamsos išsinerė juodas laivelis.

Tai matant, Leonui širdis lyg nustojo plakusi.

— Aha tai jus čia! — pamanė jis sau ir nusimėmęs kaklaraištę, išnarstė virvę, pasitaisė patogiau lazda ir laukė besitartinančio. Tuo tarpu žmogysta atsėdo į laivelį ir pamažu pradėjo irtis į pusę, kur slapstėsi Leonas. Irklų pleškėjimai aidėjo. Tuo tarpu laivelis priplaukė prie kranto. Leono širdis smarkiai plakė.

— Ar dabar, ar niekuomet! — kartojo sau jis, stipriau suspaudęs rankuose lazda. Žmogysta prisiartino prie krūmo ir žengė dar žingsnį krūmo link, dar žingsnį už krūmą ir čia jau Leono stipriai suspausta rankose lazda staigiai krito ant jos, o gavęs tokį netikėtą smūgį žmogysta ryktelejus susmuko ir išsitempė ant žemės. Pribėgęs Leonas pirmiausiai užrišo gerklę, kad negalėtų rėkti, kaklaraište surišo kojas ir ištiesęs rankas pririšo prie lazdos. Plėšikas ir atsipeikėjęs taip bus suvaržytas jog nei pajudėti negalės.

Apsidirbęs su pirmuoju ir nutempęs jį toliau į krūmus, pats leidosi ieškoti savo draugų. Ieškoti ilgai nereikėjo, nes visi nieko nepešę nuvargę, be vilties grįžo atgal sutarton vieton. Ir su koku nusistebėjimu sutiko jie pailsusį Leoną ir išklause jo pasakojimus vos nesuriko iš džiaugsmo, jeigu nebūtų laiku suspėjęs Leonas uždengti ranka jiems burnas.

Įsakęs jiems sekti paskui save, greitai atėjo į dvikovio vietą. Dabar reikėjo vieniems keliauti urvan, kitiems pasilikti budėti ant kranto. Tuo tarpu dar truputį pasižvalges mėnuo pradėjo grimsti žemyn... už valandos buvo jau visai tamsu.

Trys skautai įsėdę laivelin pamažu irėsi prie virvinių kopečių. Priplaukus pirmas Leonas o paskui likusieji lipo aukštyn. Prilipęs Leonas apžiūrėjo angą, aplinkui nieko nebuvo matytis. Visur buvo tamsu. Palaukęs kol kiti sulipo urvan, vėliau pamažu visi su baime, atstatę lazdas slinko urvo gelmėn. Keletą žingsnių paėjus, staiga kažkas jiems pustelėjo veidan. Visi lig vienas, it suakmenėjo ant vietos. Atsikvotėję pradėjo užžiebtis lemputes. Kas gi čia buvo? Buvo tai labai paprastas reiškinys. Prieš juos buvo kryžkelė, kurioj pūtė skersvėjis dviejų susikertančių urve. Tai ištyrę šiek tiek drąsesni pasirengė eiti toliau. Bet kur? Dabar buvo dar du keliai. Lemputėmis šviestis negalima buvo, nes galėjo būti pastebėtais ir tuo būdu galėjo suteikti sau rimto pavojaus. Leonas įėjęs į vieną urvą pamatė tolumoje neiškia šviesą. Pasivadinęs draugus, pamažu pasieniais slinko pirmyn šviesos link. Prilinkę tiek arti, kad galėjo visa atskirti, jie sustojo.

Prieš jų akis atsidengė didelis paveikslas. Viduryj urvo degė laužas, ant jo kažkas virė. Prie laužo pasienij sėdėjo trys vyrai ir rūkė pipkes. Pasieniais kerčiose buvo primesta įvairių daiktų, brangenybių, ginklų.

Tai buvo tų plėšikų lizdas. Patys vyrai matyt buvo girti, nes kiekvienas iš jų siurbė iš buteliuko.

— Kad šiandien ir nepasisekė išplėšt, — tarė vienas iš plėšikų, — tai jau rytoj mes su jais pabaigsim. Žinos kas mes esam! O jog tai iš tiesų pas juos nemažai mes pasipelnysim.

Taip! — tarė antras, — būtinai rytoj su jais pabaigsim.

— Ką čia ir kalbėt vyrai! — tarė tretysis visai girtas, — Aš ir šiandien su jais pabaigsiu kaip išauš. Ot tik Jonas kaip išėjo tai taip ir nebeparein... Na, o kaip pareis, tai jam nugarą išplaksim...

Dar kiekvienas išmaukę po keletą gurkšnelių — ir plėšikai buvo jau rankos. Laikas

buvo pradėti veikti. Leonas dabar drąsesnis—dar arčiau prislinko ir jau gerai įsiziūrėjo į juos. Tada jis išėjo priešakin ir užstojęs juos suriko: — Įstatymo vardu jus areštuoju! Rankas aukštytyn! Vienas kruptelėjimas ir aš pabaigu!

Ką? Tu čia dar prieš mus eini—sušuko vienas iš girtų ir tesė ranką prie ginklo. Vienas Leono smūgis ir jis voliojosi apkvaitęs. — Suriškite juos! — tarė Leonas.

Skautai vikriai ėmė pildyti skiltininko įsakymą.

Už valandėlės visi keturi piktadarjai gulėjo ant kranto surišti ir bejėgiai.

Anksti rytą N* miestan buvo prisiūsta šio turinio telegrāmas.

„N* apylinkės keturi žymūs plėšikai—žmogžudžiai naktį 15 gegužio tapo suimti ir areštuoti tos apylinkės keistučio draugovės skautų“.

Likviduotojo plėšikų lizdo turtas tą pačią dieną buvo tos apylinkės apiplėšties gyventojams sugražintas.

Tai buvo vienas pasiryžimas tvirtos valios skauto, kuris gal nevienam skautui duos pavyzdį būti pasiryžusiam pirmoj vietoj statyti kitus, o antroj patį save!

Lapinas.

ŠIAULIAI, 1-III-23.

Skautams Uždaviniai.

Nr. 1. Kaip prisiūti guziką neturint adatos, o turėdami siūlą ir špilkele (grapkele). Nr. 2. Kaip sukurti laužą vienu dektuku paeiliui du, tris net — ke'uris sykius ir kiekvieną sykį įbrėžiant dektuką.

Nr. 3. Kaip padaryti iš dviejų skautišku lazdu dešimt.

Skautų Kronika.

— 20 balandžio š. m. Šiaulių XIII draugovės draugininkas paskaut. V. Baniulis del susidėjusių tam tikrų aplinkybių pasiliosavo nuo visų draugovės pareigų. Laikinai eina draugininko pareigas adjutantas J. Tamošauskas.

— „Skautų Aido“ redakciją perėmė Ig. Tamošauskas.

— 23 balandžio šv. Jurgio šventėje abi draugovi tą dieną praleido gan linksmi. Iškylos padaryti draugovi neįstengė, kadangi

tam dalykui kliude pamokos ir laiko stoka, todėl pasitenkino sueiga, padaryta dienos metu, o vakare 8 valand. buvo suruoštas šeimyninis vakarėlis. Buvo pastatytas nedidelis iš skautų gyvenimo veikalėlis.

„Del artimo“ I veiksmo vaizdelis, o paskui mergaičių skaučių mankšta. Pavyko viskas gerai; 11-oj val. visi išsiskirstė linksmi ir užganiedinti. X.

— 29 balandžio XIII skautų draugovė tarp I (Lapinų) ir II (meškų) skilties buvo paskelbtas konkursas estaetinio bėgimo. Laimėjo I skiltis.

Futbolo rungtynės. Gegužės 9 d. š. m. įvyko Šiauliuose tarp L. Gim. ir Sporto Fed. „Vytauto“ skyriaus ir Šiaulių Mokytojų Seminarijos sporto ratelio „Vairo“ 1-os 1923 m. Futbolo Rungtynės. Skautai šiuo tarpu pralaimėjo, rezultatai sekantieji 1:4.

Galima pastebėti ydas skautų komandos t. y. trūkumas technikos šturmerių tarpe, dar tarpe sturmerių nėra, kaip sakant, „vienybės“, be to matomai dar mažai yra išsitreniravę bejai ir kai kurie haubekai, nes daug klaidų buvo galima patėmyti jų žaidime.

Žinoma, pridėjus prie tų trūkumų energijos ir noro tos klaidos savaime išnyks.

Be to laike futbolo treniruocių plačiau dar instruktuoti ir nurodyti žaidimą apsiėmė senas jau toj srityj ir geras žinovas p. Norkus. Beabejo už tokį patarnavimą skautai p Norkui yra labai dėkingi. S. P. R.

Nuo Redakcijos.

Draugovės, kurios dar nėra užsimokėjusios už „Skautų Aidą“ 1 ir 2 Nr., prašoma kaip galima greičiau prisiūsti pinigus ir nesudaryti tuom redakcijai kliučiu iš finansinės pusės toliaus leisti laikraštį.

Redakcija.

FIZINIS AUKLĖJIMAS.

Grupinė mankšta.

(Sekant Lund'u ir k.).

Čia aprašoma grupinė mankšta tinka demonstruoti per sporto šventes, iškilmes ir tt. sulig muzika bei paprastiem dalyviams skaitant. Kasdieniniam fizinio auklėjimo reikalui tenka naudotis grynais švedų gimnastikos judėsimais. Tam yra gana daug išrokavimų naudojimo žvilgsniu. Grupinė mankšta teikia efekto ir todėl patinka žiūrovams, nes sudaro tam tikro pasigėrėjimo ir įspūdžio bei nuotaikos. Tuo tikslu *retkarčiais* ir patartina jos imtis.

A.

I.

Reikia išskaityti grupėmis po 3 gimnastus. Tarpeklis tarp gimnastų grupėje 1 arba $\frac{1}{2}$ žingsnio, o tarp grupių visomis kryptimis 5 bei 3 žingsniai.

Skaitant vienas: Pirmas Nr. atsiklaupia dešiniu keliu, rankas ištiesia į viršų (delnai į vidų). Trečias Nr. atsiklaupia kairiu keliu, rankas ištiesia taipogi į viršų.

Antras Nr. vidurinis — *pasistiebia, ištiesia rankas į viršų* (delnai į vidų).

Skaitant du: Pirmas Nr. ištiesia kairią koją į šalį prie antrojo Nr. kojų pirštų, nulenkia liemenį į dešinę ir atsiremia į žemę dešine ranka, kairiąją ranką ištiesia į šalį, galva tiesiai).

Trečias Nr. ištiesia dešinę koją į šalį prie antrojo Nr. kojų pirštų, nulenkia liemenį į kairę ir atsiremia į žemę kairia ranka, o dešinę ranką ištiesia į šalį (galva tiesiai).

Antras Nr. stojasi visom letenom (nuleidžia) nes buvo pasistiebes, rankas tiesia į šalis (bent kiek į apačią) sujungdamas bei pirštais liedsdamas pirmojo ir trečiojo Nr. rankas (pirštus — visų delnai nusikreipia žemyn).

Skaitant tris: Pirmas Nr. pereina į pažulniai kristingąją padėtį galva dešinėn, kūnais, veidu žemyn, (remiasi rankomis į kojų plansas).

Antras Nr. giliai pritūpia ir ištiesia rankas pirmyn.

Skaitant keturi: Visi greit grįžta į išieties padėtį (ramiai).

Pradžioje, kol mokinamasi, skaitoma balsiai — vadovas skaito arba patys dalyviai. Vėliau pratinamasi visiems dalyviams nebalsiai skaityti, kad judėsimai būtų atliekami tuo pat metu. Skaitant viens (paskui du, trys ir keturi) judėsimą daro visi trys gimnastai visose grupėse vienu metu, o kiekvieno judėsimui reikia dar atskaityti du tempus (skaičius, sakysim, 2, 3) ir tik po tokios pauzės pereiti į sekantį judėsimą, kurs vėl gi daromas vienu metu. Tuo būdu judėsimai daromi tik skaitant viens (du, trys, pauza), du (viens, du, pauza), trys (viens du, pauza), keturi — stotis. —

Pradžioje kiekvienas skyrius išmoksta savo judėsimą, o paskui jau daroma sutartinai su kitais.

Visą mankštą galima pakartoti bent 4 kartus.

II.

Skaitant viens: Pirmas Nr. pasisuka kairėn ir rankas ištiesia į šalis.

Trečias Nr. pasisuka dešinėn, rankas taip gi į šalis.

Antras Nr. stojasi pusė žingsnio atgal, rankas į viršų (delnais į vidų).

Skaitant du: Pirmas Nr. nuleidžia rankas žemyn ir suneria pirštus.

Trečias Nr. daro tą patį, ką ir pirmas.

Antras Nr. stojasi bei užšoka dešine koja į pirmojo Nr. rankas ir laikosi atsiremęs į jų pečius.

Skaitant trys: Pirmas ir trečias Nr. laiko ramiai (nejudėdami) antrąjį Nr.

Antras Nr. ištiesia rankas į viršų.

Skaitant keturi: Antras Nr. nušoka ir visi trys stojasi padėtin ramiai.

Bendrai imant grupinę mankštą galima daryti stovint veidu paeiliui į visas keturias puses.

Grupė (skaitant 1, 2, 3, 4) kaskart užėina kairiu pečiu $\frac{1}{4}$ rato; pirmas Nr. pasisuka eidamas vietoje.

B.

Užbaigti grupinę mankštą iškilmėse galima piramide. Tai yra tam tikras gimnastų dailus susigrupavimas, kurs jeigu vyksta scenoje, tai atliekamas uždengtoje scenoje ir tik trumpam laikui — 2—3 min. — parodomas ir vėl prie uždengtos scenos išardomas.

Pavyzdžiui čia aprašome vieną tokių piramidų.

Penki gimnastai sustoja žingsnio atstume viens nuo kito eilėn frontu į publiką. Reikia taip sustoti, kad vidurinis būtų aukštesnis ir stipresnis, o nuo jo po du į šalis gali būti menkesni ir žemesnio ūgio, *skaitant viens*, visi ištiesia rankas į šalis ir uždeda jas ant greta stovinčių dalyvių pečių, tuo būdu susidaro rankų narinys.

Stipriai besilaikant rankomis *skaitant du*, vidurinis lieka vietoj, o pirmi ir antrieji greta jo iš šalių stovintieji greit glaudžia bei tiesia kojas į vidutiniojo kojas. Kojas betiesiant antrieji (galiniai iš šalių) atsiremia į žemę laisva ranka (vienas kairia, kitas dešine).

Reikia stengtis nekrutėti, ir neperlinkti per liemenį, kad viduriniam būtų lengviau išlaikyti kraštutinius. Galima leisti jį prilaikyti vienam gimnastui už nugaros. Bet prilaikantis turi būti nematomas publikai.

Sutaisė **Karolis Dineika.**

(T. b.)

Kūno kultūros reikalu.

(Atsišaukimas į visuomenę).

Be galo svarbu kūno lavinimo ir auklėjimo dalyką Lietuvoj įvesti į normalines vėžes.

Pirmiausias šio reikalo rūpestis bene bus racionalės ir galima tobūlos pedagoginės gimnastikos ir sporto sistemos paruošimas ir tautinio sporto stilizuotė.

Tą darbą esu pradėjęs, bet vienas nepergreičiausiai surosiu viską atlikti.

Yra būtino reikalo tuoj pradėti rinkti primityvinius (ir šiaip, neprimityvinius) tautinius gimnastikos bei sporto žaidimus ir užsiėmimus. Šių dalykų vyriausioji savybė — rugtiniškas pobūdis. Įvairiausiai būdais bandomos vieno su kitu pajėgos, kas perdėm sudaro ir žiūrovam ir dalyviui ypatingo ūpo, patenkinimo. Sakysim, Telšių apylinkėj šokamasai „zujkelis“ yra charaktringas šokis, turįs gimnastikinio mankštymo pobū-

džio. „Ripkės mušimas“ — tai sportiniai-athletinio pobūdžio žaidimas. Tolygus bus ir „Smakčiukais eiti“. Sportinį pobūdį turi, pav., „Kiaulę į dvarą varyk!“, „Dėduka mušt“ ir kt. Be to yra vartojami žmonėmis įvairūs, vadinamieji, špōsai, k. tai: „Balą džiovyt“, „Supančiotą pavyk!“, „Gulsčiom priveiks“ ir kt.

Šią medžiagą reikėtų, kaip galima greičiau surinkti, peržiūrėti, stilizuoti ir ką-nėką, gal būt, pavyktų įvesti kūno lavinimo ir auklėjimo priemonių grandinėn.

Todel darbo sėkmingumo vardan ir kreipiuos į Lietuvos mokytojus-as, moksleiviją ir arti liaudies esančius visuomenės darbuotojus bei kunigus užrašinėti aukščiau nurodytus mankštymus, pažymint vietą ir kas parodė bei užrašė. Užrašyti prašau kaip galima plačiau, nurodant ar vartojamas žaidimas lig šiol ar visai nebevartojamas ir kodėl. Svarbu pažymėt ir kokiose aplinkybėse (sueigoje, ore, ar kambary ir t. t.) žaidimas bei užsiėmimas atliekamas. Briežiniai, žinoma, irgi pageidaujami, kaip vaizdinga aprašymo iliustracija.

Be to prašau nusimanančių kūno kultūros srity siųsti savo pastabas bei nuomones apie kūno lavinimo priemones, metodus, sistemą ir t. t. Visa tai pagreitinus užkimšti skaudžią kūno kultūros literatūros spragą.

Visą medžiagą prašau siųsti: Kar. Dineikai, Kaunas, Laisves al. 5 b. 1.

Karolis Dineika

Gimnastikos mokytojas;

(„Trimitas“ Nr. 40).

Klaidų atitaisymas.

Pereitame „Sk. Aido“ 2 Nr. įsibrovė klaidos: 1) 3 pusl. p. Rimkaus straipsny „Žmogus kaipo fizinė vieneta“, pirmame perskirimė 4 eil. iš apačios yra parašyta: „..yra stipresnis.., turi būti: ...yra silpnesnis.. 2) Paskutiniame puslapy straipsny Linkuvos Dėdės „Iš L. Gimnastikos ir Sporto Federacijos darbų“ antrame perskirimė 2-ra eil. iš apačios yra parašyta: „...dr. Eteras.., turi būti:.. dr. Eretas...“

Už kitas mažesniausias klaidas redakcija atsiprašo.

Red.

*Leidžia Šiaulių Skautų XIII ir XIV draugovės.
Redaktorius: Ig. Tamošauskas.*